

Kramérhusowy
Čís. k. Pražské Poštovské Noviny.

Roku 1789.

Čro. 21.

W Sobotu dne 21 Listopadu.

Saukromné wogensté Zpráwy.

Tohoto tyhodne nepřisla žás
dná dworstá zpráwa straz
ny wálečných přiběhů ;
my tedy nassim Panům
Čtenářům toliko tím poslanžiti musíme,
což buď w saukromných aneb weřejných
listech, aneb také gen z paubých rozpráv
weť shledati lze bylo. Mězy giným za
gistoru se wyprawuge, že nyněgšs wál
ka gestě na delšs čas trwati bude ; ne
bo mnozy prawj, zbírání rekrutů dosaz
wad nepřestalo, dowážení špiže k woyz
sku po tu chwili trwá, a giné gsau ges
stě hlawnj přičiny, které nám na to
nedagj pomysliti, aby nyněgšs wálka

tať snadně k swému přisla skončení ; ano
kdo wj, zdali oba cysářstj dworowé přjz
stjho roku y při Konstantynopoli, tomz
to hlawnjm a sydehjm městě, swého
střeti zakusyti nechtěj : — Tak mluwj
polityčtj mudrákowé, kteří swým newyz
wážitedlným rozumem, gakž se nad
giné mjeti zdagj, wšeho postihnauti, wšez
mu rozuměti, a wše před časem přes
zwjdati chtěj. Mly necháme gich při
gegich domněnj, a časem zwjme, zdali
gegich mudrowánj předce k gakěs pras
wde se vchýlj. —

3 Slawonye na den 1 listopadu
nás Pan Dopisowatel dáwá nám zpráz
wu,

wu, že, což se prvé psalo o Sstutarském Bassowi, skutečná prawda gest. On prawj: Tento Bassa Wyattl z ležení v Podražnice, a pustil se k našim hranicem. V Berstine 15 tisíc Turků frazylo se w geden hluk, a krom toho také nepřátelské woysto rozloženo gest až k Ljce; z toho nedá se ginác souditi, než že nepřátelé na třech místech přes naše hranice wyrazyti chtějí. Ale my se spolehnáme na pomoc a onu weytržnost, kterou Pan polnj Maršalek Laudon nepřítelům v Zwornjka a Vsyce učinj, a tím wsseliké Turecké nástrahy rozmetány a zmařeny budau.

Z Budjna se píše na den 11 listopadu: My zde slyšme wsseliké rozprávky strány Nowé Orsowy, wssak ale dosawad nepřistla sem žádná náležitá a dokonalá zpráva. Pan polnj Maršalek Laudon dne 30 října přigel k wrchu tak řečenému Allion; a dne 3 toho počali naši do Orsowy střílet. Mezi tím wyslány hauf našeho lidu Černec we Walassch osadil. Z Zemljna se píše: "Naši v Orsowy hrozným násyljm střílegj do té perwnosti, tak že Turcy ani w swých sklepích nebudau se moci držeti. Každého dne očekáváme tu zprávu, že se Orsowa našim vzdala. Náš lid dozřewad netáhne na zymnj přeležení, ano teď dokonce se mluj, že dále do Tureckých zemj potáhne. Tomu snadně tak býti může, protože, jak doslycháme, Bukarest we Walassch našim lidem osazen býti má; z kteréhož (prý) Turcy dále nazpátek vstaupili."

"W Bělehradě nevstále se pracuje, by lidé aspoň prozatím nějakž pohodlnější přibytky míti mohli. Wúbec

prohlášeno gest, kdožby dokázati mohl, že w Bělehradě 50 let aneb delším časem kterýs dům jakožto swau vlastnj wěc mřwal, aby se do konce měsíce dubna nastáwagjého 1790 roku oznámil. Mnohé familie již skutečně své domy dostaly nazpátek."

Z Serwie se píše na den 25 října: Toho dne polnj Maršalek Grabe Boloredo odgel do Bělehradu. Bělehradští Turcy v Vpalkanj sylnau strážj opatření gsau, by se s Orsowskými Turky sgednotiti, a námi při dobývání Orsowy na překážku býti nemohli. Osman Bassa, někdejší Bělehradský Řiditel mezy swým lidem zachowáwa tu nejlepší kázeň a pořádek. Od Bělehradu do Zemljna mezy kasárnami a cypem řeky Sáwy gest zřízen přjwoz, aby lidé pěší tím snáze přecházeti mohli. V heršké pěchoty regimenty Antonjna Esterházy, Nadaasdy, Ferdynand a Alwinčí, též dwa regimenty gřzdy Kobowic a Wurmser ležegj w Bělehradu.

Zležení před Orsowau na den 30 října dáwagj se tyto zpráwy: Dne 15 toho naši Wyattli z Měhádye, a pustili se přes Teplicy, kdež sobě na rowině stany rozbili. Od každého regimentu gest napřed wysláno 300 dělníků. Dne 23 weškeré woysto sewssemi kusy a s těžkau střelbau k dobývání postaupilo k Teplicy. Regiment Durlach a negaký počet gřzdného lidu osadil Župánek, a slauží za přednj hauf. Orsowský Turcy nechťeli toho trpěti, pustili se na carykách po Dunagi, stříleli po našich z kusů y ručnic, ale — nadarmo. Nato naši postaupili s několika kusy na 12tilibernj kaule k Dunagi, a Turcy pryč vztekli;

tešli; protož nássi wybili lodnj most v Župánku přes řeku Černu. Dne 25 a 26 násse pěšj woysto přitáhlo na wrch Allion, a též tam wsecka střelba k do-
býwánj zawezena byla. Dne 27 polož-
žilo se woysto proti Orsowě tak blízko,
že tam každý člowěk spatřjn býti může.
Wsecky patrye dohotoweny gsau, a gať
se zdá, dobýwánj wezme co neydrjw swüg
počátek. W Orsowě Turcy patřili na
násse dílo s pokognau myslj, a ani gedi-
né rány newystřelili. Turcy w swé pe-
wnosti gsau nálezitě weseli, oni huláká-
gj a zpjwagj, a třikrát za den hlúčnau
muzyku dělaj. Aby tedy přesvědčení
byli, že ani nássim na dobré myslj nez-
scházj, y při wsech nássich regimentjch
třikrát přes den Turecká muzyka hlúčně
se rozléhá, wssični wysokým hlasem křiz-
čegj, a gať o základ zarowen s Turky
zpjwagj. Přes celau noc žádný muž
nesmj se z sstatu wywljcy, a v wsech kom-
panyj mnoho obřjw rozděláno gest. Nes-
wjm, aby Turcy nesmjssleli, že tu ar-
máda as 150 tisíc sylná stogj.

Dne 29 Turcy dali se widěti w swé
gjzdné sstole, a swé cwičenj nássim na-
wzdory okazowali. Žejtrčejssjho dne při-
gede sem Jan polnj Marssalek Landon,
a bude mji swüg hlawnj byt w Župán-
ku; w Mehádyi stogj 24 postrowstjch
konj pro něho přichystaných. Bělehrad-
stj Turcy gjž přitáhli až k Staré Or-
sowě; Nowoorowský Bassa má ge přiz-
gmauti, ale on nechce; wwidjme tedy,
kam se oni obrátěgj.

Gaťž známo, Orsowský Bassa byl
požádán, aby pewnost wzdal; na to
požádánj dal tuto odpověď, že bez pro-
litj krwe pewnosti newzdá. Takowau

odpověď nássi hned z toho saudili, po-
newadž se Turcy k nássim deputyrrowa-
ným welmi hrdě okazali. Tito byli ná-
ssi deputyrrowanj, Setnjš od Illirydsté
pěchoty, strážnjš neb wachmistr od gj-
zdného lidu, Setnjš Kulof, který pro
snadssi wyhljdnutj pewnosti při té přile-
žitosti za kaprála se přewljk, a bubenjk.
Bdyž nepřátelé za negakau chwili na ně
střjleli bez aučinku, posléz několik Tur-
ků přisslo jim wstřjce, přiwedli ge k lo-
dnjmu pradu, přigali od nich spjss, a
pať ge pustili do pewnosti. W té chw-
li, když kásem wetěni byli, Turcy po-
řád jim w oči wytrýkali, že násse chlau-
by a dělánj wětrů znagj, a ať letossnj
rok pro ně welmi nestřastnj gest, že wssak
přjssjho roku opět nám wsecko odegmau,
a strotj nás tak náramně, abychom se
nikdy wjc nezpamatowali. — To mlu-
wili Turcy, kterým wandr nastáwá.

Gjný list z polnjho leženj před Or-
sowau psaný na den 28 wjgna wvádj w
známost, gaťž následuge: Bdyž násse
woysto táhlo k Župánku, pozdrawili nás
Orsowsstj Turcy s několika ranami z ku-
su, a my jim týmž způsobem poděko-
wali. Wyssaný Illirydstý Setnjš do
Orsowy přjčinau wzdánj té pewnosti,
gmenuge se Merssic. W zběžne ausinj
odpovědi Orsowský Bassa dal oznámiti,
že on prwé na to požádánj žádné pořá-
dné odpovědi dáti nemůže, dokudby k
tomu od Serastyera z Kladowy pomoz-
lenj neměl; na ten způsob saudjme, že
negaká částka nepřátelsté armády nedo-
leko od Orsowy pozůstáwati musj. Dne
25 odpoledne přissli 4 Turcy s odpo-
wědj, a gmenowaný Setnjš Merssic
přigal gi od Agj, kteráž hned odwede-
na

na byla zprávu wedačymu Panu Sraz-
bėti z Wartensleben. Coby w ni obsa-
ženo bylo, newjme dosawad ; od té
chwile ale ani z Turecké ani z nassj straz-
ny nebyla gediná rána wystřelena, a
Turcy nechagi nás w pokogi na ssancých
a náspich pracowati, a kusy, kam se nám
libj, zawážeti. Kdyby Turcy srdce a
statečnau mysl měli, mohliby nám za-
gisté dosti práce nadělati, nebo gegich
perwnost w prostřed Dunage stogi ; po-
něwadž ale gim sednatost zcházj, tedy
gsem té naděge, že než toto psanj k wám
dogde, Orsowa w nassich rukau bude.

3 Syrmie na den 31 řigna pisse
se: Na den 28 toho w Lessnice mezy
nassimi a Turky strhlo se potýkání, při
kterém 15 ostrostřelců a několik pěšich
wogáků k postřilenj přišlo. Buň gisté-
ho Obršta přišel sám až do Sabače, a
Pan Obršt byl w welikém nebezpečn-
stwj smrti, kdyby mu Praporečnjš Cez-
pič na pomoc byl nepřispěl. Woysto,
které pro zachráněnj Bělehradu tam po-
loženo gest, dosawad musj pod ssírenj
nebem státi, poněwadž stawenj, která
při obleženj do gruntu zkážena byla, do-
sawad zprawena negsau, a kazamaty,
kamž se w čas obleženj ženy a děti skrý-
ly, plny gsau neřádu a nečistoty, ač
klizenjm toho mnoho tisíc dobytku y lidí
zanepřážděno gest.

3 Sabače nám pisse náš Pan Do-
pisowatel na den 31 řigna w tato slo-
wa: Gá právě teď přicházjm z potýká-
nj, které se na den 28 toho w Lessnice
strhlo, a mám dosawad swůg kabát Tu-
reckau křwj skropený. Šťastně se nám
zwedlo, to gest, nynj wssičnj Turcy
gsau z Bělehradského okolí a přes řeku

Drýnu zahnáni. Turcy bránili se gako
čertem posedlj, a my sme ge při koncy
musyli odtud wystříti. W Lipnicy,
genž mezy Losnicj a Lessnicj ležj, nasse
woysto rozdělilo se we tři částky. Pan
Obršt Dawidowič byl na prawém křjz-
dle, a pustil na Turky autoč s welikým
násyljm. Nic wssak méně zástup Tur-
ků stál w záloze, který Panu Obrštowi
připadl na záda, nemysle gináč, než že
snad to wssěcko nasse woysto gest. Běs-
ťané a Turcy byli w gedné hromadě, a
to ssermowánj trwalo za negakau krát-
tkau chwili, až přišla druhá částka nas-
seho lidu, která takměř wssěcky Turky
obkljčila, 30 gich pobila, a ostatnj roz-
pláčila. Tjm právě časem táhlo 8 tis-
íc Turků Lipnickým na pomoc ; když
ale widěli, že druzj giž wtjkgj, dostali
také trháňj do noh, a w společnosti s
druhými wtjkali přes Drýnu. Toť byl
běh k podiwenj, a vměgj stákati gako
zagjcy.

3 nassich nepadlo wje než toliko 5
mužů a 40 bylo poraněno, z kterých 2
na cestě vmřeli, když wezeni byli do
Sabače. 3 nepřátel zůstalo 30 mužů
na místě ležeti, a když se nássi za nimi
hnali, gessťe několik mrtwých nalezeno
bylo. Mezy tjm Pan Obršt Dawidos-
wič, který se drobet od nasseho woysta
wzdálil, přišel do takowého nebezpe-
čenstwj, že buď chycen aneb dofonce zas-
bit býti mohl. Turecký Kapitán, gmez-
nem Widatč, mage při sobě gednoho
Turka, pustil se za Panem Obrštem,
a hnál se za njm gednjm během, y wo-
lal stále, proto že ho znal: "Dawido-
wič poddan se!". Také mu giž na hřbet
kopjm dosáhowal, což wida gedem ostroz-
střelec,